

TÁJÉKOZTATÓ A TANÚSÍTÁSI ELJÁRÁSOKRÓL ÉS FOLYAMATOKRÓL

Tartalom

1	Az építési termék teljesítmény állandóságával és értékelésével kapcsolatos alapfogalmak	2
1.1	Fogalommeghatározások (CPR alapján):	2
1.2	Korm. rendelet alapján (csak azon fogalmak, amelyeket a CPR nem tartalmazza).....	3
1.3	Alkalmazott műszaki előírások listája	3
	Az alkalmazott műszaki előírásokat – tevékenységi területeket – tartalmazó dokumentum (Minőségirányítási kézikönyv 1. melléklet) elérhető a TLI Zrt. honlapján.	3
1.4	A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszerek alapján a TLI Zrt. Tanúsító Iroda kijelölt/bejelentett szervezetként végzett feladatai	4
1.5	A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszerek alapján a gyártó szervezet feladatai:	4
1.6	Kiadásra kerülő dokumentumok	4
2	Tanúsítási eljárás menete, alapvizsgálat.....	5
2.1	Kérelem, ajánlat, összeférhetőség igazolása, szerződés	5
2.2	Dokumentumok bekérése, értékelése	6
2.3	Üzem és üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata	7
2.3.1	Helyszíni szemle	7
2.3.2	Ellenőrzési jelentés	7
2.4	Átvizsgálás és döntés a tanúsításról:	8
2.5	FELÜGYELETI ELJÁRÁS	8
2.5.1	Rendszeres felülvizsgálat.....	8
2.5.2	Tanúsítvány fenntartásának feltételei:	8
2.5.3	Tanúsítvány felfüggesztése.....	8
2.5.4	Tanúsítvány visszavonása:	9
2.5.5	Tanúsítás kiterjesztése	9
2.5.6	Tanúsítás szűkítése	9
2.5.7	Rendkívüli felülvizsgálat	9
2.6	NYILVÁNTARTÁSA ÉS KÖZZÉTÉTELE	10
3	A terméktanúsításra vonatkozó speciális előírások	10
4	A Megbízó jogai és kötelezettségei	10
5	Panaszkezelés	11

1 Az építési termék teljesítmény állandóságával és értékelésével kapcsolatos alapfogalmak

Az építési termékek teljesítmény állandóságának értékelését és ellenőrzését az TLI Technológiai, Laboratóriumi és Innovációs Zrt. Tanúsító Iroda (továbbiakban: TLI Zrt. TI) az EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 305/2011/EU RENDELETE (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (CPR) alapján, mint az 1. és 2+. rendszerek tanúsítására **bejelentett szervezet** (Notified body number: 2095) és a Kormány 275/2013. (VII.16.) rendelete (Korm. rendelet) az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól alapján, mint az 1+., 1. és 2+. rendszerek alapján tanúsításra **kijelölt szervezet** végzi.

1.1 Fogalom meghatározások (CPR alapján):

építési termék: bármely olyan termék vagy készlet, amelyet azért állítottak elő és hoztak forgalomba, hogy építményekbe vagy építmények részeibe állandó jelleggel beépítsék, és amelynek teljesítménye befolyásolja az építménynek az építményekkel kapcsolatos alapvető követelmények tekintetében nyújtott teljesítményét;

készlet: egyetlen gyártó által, legalább két külön elemből álló együttesként forgalomba hozott építési termék, amelyet össze kell szerelni ahhoz, hogy az építménybe be lehessen építeni;

építmény: épületek és műtárgyak;

alapvető jellemzők: az építési termék azon jellemzői, amelyek az építményekre vonatkozó alapvető követelményekkel függnek össze;

építési termék teljesítménye: a termék releváns alapvető jellemzőire vonatkozó, szintekkel, osztályokkal, illetve leírással kifejezett teljesítménye;

szint: az építési termék alapvető jellemzői tekintetében vizsgált teljesítménye értékelésének számértékben kifejezett eredménye;

osztály: az építési termékek teljesítményszintjeinek egy alsó és egy felső érték által határolt tartománya;

küszöbszint: az építési termék valamely alapvető jellemzője teljesítményének minimális vagy maximális szintje;

terméktípus: meghatározott alapanyagok kombinációjából vagy más elemek felhasználásával, egy bizonyos gyártási folyamat eredményeként előállított építési termék, amely az alapvető jellemzőivel összefüggésben tipikus teljesítményszintekkel vagy -osztályokkal jellemezhető;

harmonizált műszaki előírások: harmonizált szabványok és európai értékelési dokumentumok;

harmonizált szabvány: a 98/34/EK irányelv I. mellékletében felsorolt valamelyik európai szabványügyi testület által, ugyanezen irányelv 6. cikkének megfelelően a Bizottság kérelme alapján elfogadott szabvány;

európai értékelési dokumentum: a műszaki értékelést végző szervek európai szervezete által az európai műszaki értékelés kiadása céljából elfogadott dokumentum;

európai műszaki értékelés: az építési termék teljesítményének az alapvető jellemzői vonatkozásában a megfelelő európai értékelési dokumentummal összhangban végzett dokumentált értékelése;

rendeltetés: az építési terméknek az alkalmazandó harmonizált műszaki előírásban meghatározottak szerinti rendeltetése;

egyedi műszaki dokumentáció: annak igazolására szolgáló dokumentáció, hogy a teljesítményállandóság értékelésére és ellenőrzésére szolgáló alkalmazandó rendszeren belüli módszereket más módszerekkel helyettesítették, feltéve, hogy az e módszerekkel nyert eredmények megfelelnek a vonatkozó harmonizált szabvány szerinti vizsgálati módszerekkel nyert eredményeknek;

forgalmazás: az uniós piacon valamely építési termék gazdasági tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés vagy használat céljára, akár ingyenesen, akár ellenérték fejében;

forgalomba hozatal: az építési terméknek az uniós piacon első alkalommal történő forgalmazása;

gazdasági szereplő: a gyártó, az importőr, a forgalmazó, illetve a meghatalmazott képviselő;

gyártó: az a természetes vagy jogi személy, aki az építési terméket gyártja, vagy aki saját nevében vagy védjegye alatt egy ilyen terméket terveztet vagy gyártat és értékesít;

forgalmazó: az értékesítési láncban a gyártótól vagy importőrtől eltérő természetes vagy jogi személy, aki forgalmazza az építési terméket;

importőr: az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki harmadik országból származó építési terméket hoz forgalomba az uniós piacon;

meghatalmazott képviselő: az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki a gyártótól írásbeli meghatalmazást kapott, hogy meghatározott feladatok céljából a gyártó nevében eljárjon;

kivonás a forgalomból: minden olyan intézkedés, amelynek célja az építési termék forgalmazásának megakadályozása az értékesítési láncban;

visszahívás: minden olyan intézkedés, amelynek célja a végfelhasználók számára már forgalmazott építési termék visszavétele;

akkreditálás: a 765/2008/EK rendelet fogalom meghatározása szerinti eljárás;

üzemi gyártásellenőrzés: az üzemi gyártás folyamatos, dokumentált, a vonatkozó harmonizált műszaki előírásoknak megfelelően történő belső ellenőrzése;

mikrovállalkozás: a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlásban szereplő meghatározás szerinti mikrovállalkozás;

életciklus: az építési termék életének egymást követő és egymással összefüggő szakaszai, a nyersanyagbeszerzéstől vagy természeti erőforrásokból történő előállításától a végső ártalmatlanításig.

1.2 Korm. rendelet alapján (csak azon fogalmak, amelyeket a CPR nem tartalmazza)

bontott építési termék: építmény bontása során keletkezett, újbóli felhasználásra szánt, újrafeldolgozás nélkül beépítésre szánt anyag, szerkezet,

egyedi termék: nem sorozatban gyártott, meghatározott célra szánt, egyedileg tervezett és legyártott építési termék, amely egyetlen, beazonosítható építménybe kerül beépítésre,

elvárt műszaki teljesítmény: az építési termék olyan lényeges terméktulajdonsága, amely az építményre vonatkozó alapvető követelmények teljesüléséhez szükséges, valamint a terméktulajdonsághoz kapcsolódó elvárt szint, osztály vagy leírás,

építményekre vonatkozó alapvető követelmények: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendeletben meghatározott alapvető követelmények,

hagyományos vagy természetes építési termék: ismert és gyakorolt hagyományos eljárással előállított, az előállítás körzetében helyi felhasználásra szánt, fa, terméskő, föld, agyag, vályog, nád, szalma és más természetes vagy növényi anyagok és az ezekből jellemzően nem sorozatban gyártott építési termékek,

lényeges terméktulajdonság: az építési termék olyan teljesítménye, amely a termék tervezett felhasználása során az építményben való elhelyezkedés, az épületszerkezeti szempontból betöltött szerep és a környezeti hatások figyelembevétele mellett az alapvető követelmények teljesülése szempontjából meghatározó és a megfelelő termék kiválasztásához nélkülözhetetlen,

nemzeti műszaki értékelés: műszaki előírás, amely a sorozatban gyártott építési termékre vonatkozó más műszaki előírás hiányában a gyártói teljesítménynyilatkozat alapdokumentuma, szintek, osztályok vagy leírás megadásával tartalmazza a termék tervezett felhasználásához kapcsolódó, nyilatkozatba foglalandó alapvető jellemzőket, továbbá meghatározza a teljesítményállandóság értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszert,

teljesítménynyilatkozat: az építési termék gyártója által kiállított olyan dokumentum, amely az építési termék teljesítményét a termékre vonatkozó műszaki előírásnak megfelelően, hitelesen igazolja,

termékre vonatkozó műszaki előírás: a teljesítménynyilatkozat műszaki tartalmú alapdokumentuma, mely lehet harmonizált európai szabvány, európai műszaki értékelés, vagy ennek hiányában nem harmonizált európai szabvány, más magyar szabvány, Magyarország területén elfogadott nemzeti műszaki értékelés, vagy hatályos építőipari műszaki engedély,

tervezett felhasználás: az építési termék gyártója által meghatározott az építési termékre vonatkozó rendeltetés,

tűzvédelmi célú építési termék: a tűz észlelésére, jelzésére, oltására, a beavatkozás megkönnyítésére, a tűzkár csökkentésére vagy a tűz kialakulásának, terjedésének megakadályozására szolgáló aktív beépített tűzvédelmi berendezés vagy annak részét képező építési termék készlet vagy elem, amelyre nem vonatkozik harmonizált európai szabvány vagy európai műszaki értékelés.

1.3 Alkalmazott műszaki előírások listája

Az alkalmazott műszaki előírásokat – tevékenységi területeket – tartalmazó dokumentum (Minőségirányítási kézikönyv 1. melléklet) elérhető a TLI Zrt. honlapján.

1.4 A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszerek alapján a TLI Zrt. Tanúsító Iroda kijelölt/bejelentett szervezetként végzett feladatai

- 1+. rendszer esetén a termék teljesítmény állandóságának a tanúsítására, az alábbiak alapján:
 - a terméktípus meghatározása típusvizsgálat (ideértve a mintavételt is), típusszámítás, táblázatba foglalt értékek vagy a termék leíró dokumentációja alapján;
 - a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata;
 - az üzemi gyártásellenőrzés folytatólagosan felügyelete, vizsgálata és értékelése;
 - az uniós piacon való fogalomba hozatalt megelőzően vett minták szűrőpróbaszerű vizsgálata.
- 1. rendszer esetén a termék teljesítmény állandóságának a tanúsítására, az alábbiak alapján:
 - a terméktípus meghatározása típusvizsgálat (ideértve a mintavételt is), típusszámítás, táblázatba foglalt értékek vagy a termék leíró dokumentációja alapján;
 - a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata;
 - az üzemi gyártásellenőrzés folyamatos felügyelete, vizsgálata és értékelése.
- 2+. rendszer esetén az üzemi gyártásellenőrzés (ÜGYE) megfelelésének tanúsítása, az alábbiak alapján:
 - a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata;
 - az üzemi gyártásellenőrzés folyamatos felügyelete, vizsgálata és értékelése.

1.5 A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszerek alapján a gyártó szervezet feladatai:

- 1+. és 1. rendszerek esetén:
 - az üzemi gyártásellenőrzés;
 - a gyárban vett minták további vizsgálatát a meghatározott vizsgálati terv szerint.
- 2+. rendszer esetén:
 - a terméktípus meghatározása típusvizsgálat (ideértve a mintavételt is), típusszámítás, táblázatba foglalt értékek vagy a termék leíró dokumentációja alapján;
 - az üzemi gyártásellenőrzés;
 - a gyárban vett minták további vizsgálata a meghatározott vizsgálati terv szerint.

1.6 Kiadásra kerülő dokumentumok

A tanúsítás(ok)ról a TI a következő hivatalos tanúsítási dokumentumokat adja ki a TIV aláírásával:

- **EK–Üzemi gyártásellenőrzés megfeleléségi tanúsítvány** (2+. rendszer esetén, ha az ellenőrzés alapját harmonizált szabványok képezik)
- **Üzemi gyártásellenőrzés megfeleléségi tanúsítvány** (2+. rendszer esetén, ha az ellenőrzés alapját nem harmonizált szabványok képezik)
- **EK–Teljesítmény állandósági tanúsítvány** (1. rendszer esetén, ha az ellenőrzés alapját harmonizált szabványok képezik)
- **Teljesítmény állandósági tanúsítvány** (1+. rendszer esetén, ha az ellenőrzés alapját nem harmonizált szabványok képezik)
- **Tanúsítási határozat**, amely a tanúsítvány elválaszthatatlan része. A TI által kiadott tanúsítvány csak az éves rendszerességgel kiadott határozattal együtt érvényes.

A tanúsítványok az alábbi információkat tartalmazzák:

- A kibocsátó nevét, címét, azonosító számát és utalást a kijelölésre vagy bejelentésre;
- A tanúsítvány sorszámát;
- A tanúsított termékek gyártójának nevét és címét;
- A tanúsítás szakterületét:
 - azon termék típusokat, amelyekre a tanúsítás vonatkozik,
 - a tanúsítás alapját képző műszaki előírás jelét és számát,
 - 1. rendszer esetén a termék lényeges teljesítmény jellemzőit,

- A tervezett felhasználási területet, különösen a biztonsági követelményeket;
- A tanúsítvány első kiállításának dátumát;
- A tanúsítvány módosítás kiállításának időpontját;
- A TIV nevét és aláírását.

A tanúsítványok érvényessége: visszavonásig, vagy az üzemi gyártásellenőrzési rendszer változásáig.

A tanúsítási határozat az alábbi információkat tartalmazza:

- A tanúsítási eljárással kapcsolatos döntést;
- A kibocsátó nevét, címét, utalást az akkreditált státuszra, a kijelölésre vagy bejelentésre;
- A Tanúsítvány sorszámát, amelynek része a határozat;
- A tanúsított termékek gyártójának nevét és címét,
- A tanúsítás szakterületét:
 - azon termék típusokat, amelyekre a tanúsítás vonatkozik;
 - a tanúsítás alapját képező műszaki előírás jelét és számát;
- A határozat alapját képező Minőségirányítási és gyártásellenőrzési dokumentáció kiadásának dátumát és az ezt értékelő jegyzőkönyv dátumát;
- A helyszíni ellenőrzés időpontját, és a feltárt eltérésekre tett helyesbítő és javító intézkedések benyújtásának határidejét;
- A teljesítmény állandóság következő ellenőrzési és értékelési határidejét (\pm két hónap);
- A kiállításának dátumát;
- A TIV nevét és aláírását.

A termékre vonatkozó rendszer által előírt követelmények/dokumentumok (tanúsítvány, első típusvizsgálat) birtokában teljesítménynyilatkozat kiadására jogosult a gyártó szervezet, amelynek tartalmával és kiállításával kapcsolatos követelményeket az Építési Termék Rendelet (CPR) III. melléklet tartalmazza.

A bejelentett státuszú eljárás lefolytatása esetén kapott tanúsítvány alapján kiállított teljesítménynyilatkozat feljogosítja a gyártót a CE jelölés elhelyezésére.

2 Tanúsítási eljárás menete, alapvizsgálat

2.1 Kérelem, ajánlat, összeférhetőség igazolása, szerződés

A tanúsítás kérelmezése a Kérelmező árajánlatkérésével indul. Az árajánlatkérésnek tartalmaznia kell a tanúsítandó termék vagy termékkör pontos megnevezését, vonatkozó előírásait.

A kérelmező tanúsítási igénybejelentése érkezhetsz írásos (levél, e-mail, fax) vagy nem írásos (telefon, személyes megbeszélés) formájában.

A Kérelem formanyomtatványt elsősorban abban az esetben alkalmazza a TI, ha a Kérelmező nem egy, hanem több üzemre kérelmezi a tanúsítási eljárás lefolytatását.

(A kérelem formanyomtatványok elérhetőek a www.tli.hu/letoltheto-dokumentumok/ címen.)

Az igénybejelentés formájától függetlenül a **TI** a kérelmező tanúsítási igényének beérkezését követően elvégzi annak előzetes vizsgálatát, melynek során meg kell vizsgálni:

- a tanúsítási kérelem befogadásához szükséges minden adat rendelkezésre állását és teljeskörűségét:
 - kérelmező neve, címe,
 - telephelyének neve, címe,
 - az eljárás típusa,
 - az eljárásba bevont termékek megnevezése,
 - a vonatkozó műszaki előírás;
- a TI jogosultságát az adott termék megfelelőségének értékelésére
- a kérelmező által igényelt egyéb követelmények teljesíthetőségét.
- egyéb feltételeket, melyek befolyásolhatják az eljárás végrehajtását.

A Tanúsító Iroda Vezető (továbbiakban: TIV) a beérkező kérelem alapján eldönti, hogy a kérelemben szereplő szakterületen a TI jogosult illetve felkészült-e a termék tanúsítására, üzemi gyártás ellenőrzés alapvizsgálatára, folyamatos felügyeletére, értékelésére.

A TI a megbízást/tanúsítási kérelmet szakmai okokból (pl. a tanúsítandó termékszabványra a TI sem kijelöléssel, sem bejelentéssel nem rendelkezik) vagy irreális határidőre való teljesítési igény esetén – kellő indokoltság alapján – elutasíthatja, és erről e-mailben értesíti a kérelmezőt.

A TIV megbízásából a minősítő mérnök (továbbiakban: MM) árajánlatot ad, és az ajánlattal egy időben megküldi az „Általános Szerződési Feltétel”-eket (MK 5. melléklet) a Kérelmezőnek.

Az árajánlat tartalmazza:

- a megbízó és/vagy gyártó adatai;
- az alkalmazni kívánt megfelelési igazolási rendszer típusát;
- azon termék(ek) műszaki előírás szerinti megnevezését, amelyre a megbízó/gyártó „teljesítménynyilatkozat”-ot kíván kiadni a tanúsítási eljárás eredményes lefolytatása után;
- a tanúsítási eljárás és a felülvizsgálatok díját, pénzügyi elszámolást, határidőket;
- hivatkozást az Általános Szerződési Feltételekre.

Amennyiben az ajánlatot a Kérelmező elfogadja, visszaigazolja azt, szerződésében nyilatkoznia kell arról is, hogy az adott tanúsítási rendszerhez tartozó „Általános Szerződési Feltételek”-et, – amely nyilvánosan hozzáférhető a TLI Zrt. honlapján és megküldésre kerül az árajánlattal együtt – ismeri, és azokat elfogadja.

A gyártó/kérelmező által elfogadott ajánlat alapján a TIV vagy a TIV által megbízott MM, aki nyilatkozik a pártatlanságáról és függetlenségéről, szerződéstervezetet készít, amely az árajánlatban leírtakon túlmenően a következőket tartalmazza:

- a TIV által kijelöl tanúsítással megbízott személy(eke)t - név, beosztás, elérhetőség – megadásával, a Kérelmező felé jóváhagyás céljából.

Az értékelő csoport összeállításakor, ha a szakmai kompetenciája a MM-nek nem megfelelő, akkor a TI figyelmet fordít arra, hogy a MM mellett szakértőt is alkalmazzon.

A kérelmezőnek lehetősége van a szerződéstervezet kézhezvételekor a szakértők vagy minősítő mérnökök személye ellen – megfelelő indoklás mellett – kifogást emelni.

A szerződés aláírása után tekinthető a megbízás véglegesnek, valamint a szerződés aláírásával a kérelmező nyilatkozik, hogy elfogadja a tanúsítási eljárás lefolytatásával megbízott személyeket.

2.2 Dokumentumok bekérése, értékelése

Az értékelés megkezdése előtt egy előzetes általános állapotfelmérést végzünk (telefonon esetleg személyesen) a kérelmezett tanúsítás tárgyáról, illetve a kérelmező minőségügyi felkészültségéről.

A tanúsítási folyamat első lépéseként a minősítő mérnök bekéri a gyártó üzemi gyártásellenőrzési kézikönyvét, amelyből megállapítható, hogy a tanúsításra/teljesítménynyilatkozat kiállítására váró termék minőségsszabályozása megfelelő-e, illetve összhangban van-e a műszaki előírással.

A bekért dokumentumok általában:

- a Minőségirányítási és gyártásellenőrzési dokumentáció, eljárás utasításokkal,
- a termékdokumentáció.

A gyártásellenőrzési rendszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy az adott termékek a műszaki dokumentációjának, illetve a rájuk érvényes műszaki előírásoknak megfelelő minőségben kerüljenek legyártásra, illetve kiszállításra.

Az üzemi gyártás ellenőrzési dokumentáció értékelésekor a minősítő mérnök csak a hiányosságokra mutathat rá, de nem adhat tanácsot, nem végezhet tanácsadó szolgáltatás a kérelmező részére a tanúsítás folytatását akadályozó kérdések kezelési módszereit illetően. Nem ajánlhat semmilyen más terméket (pl. más alapanyagot) vagy más szolgáltatást sem, hogy ne veszélyeztesse a tanúsítási folyamatnak se a tárgyilagosságát, se a pártatlanságát.

A MM a dokumentáció átvizsgálásáról űrlapot tölt ki, amelyen a felfedett eltéréseket, kifogásokat rögzíti.

A MM a megbízót/gyártót írásban értesíti a dokumentum átvizsgálásról (űrlap megküldésével), valamint megadja a javítási, pótlási határidőt.

A pótlások megküldésének ellenőrzés kétféleképpen történhet:

- A hiánypótlásként megküldött javításokat a helyszíni szemle előtt ellenőrzi és véleményezi,
- A hiánypótlásként megküldött javításokat a helyszíni szemle keretein belül ellenőrzi és vitatja meg a Kérelmezővel.

Amennyiben a dokumentáció értékelés eredménye pozitív, vagy a javítások megküldésre és elfogadásra kerültek, vagy a dokumentáció értékelése során olyan hiányosság merült fel, amely csak a helyszíni szemle során vizsgálható, a MM felveszi a kapcsolatot a Kérelmezővel és a helyszíni szemle időpontját telefonon leegyeztetik, majd az auditterv megküldésével ezt írásban is rögzítik.

Amennyiben a minőségirányítási rendszer nincs még a tanúsítási audithoz megfelelő mértékben kidolgozva, akkor a kérelmező – összhangban a tanúsító szervezettel – kérheti a tanúsítási folyamat leállítását, halasztását.

2.3 Üzem és üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata

2.3.1 Helyszíni szemle

A helyszíni szemlén a minősítő csoport ellenőrzi,

- hogy a gyártásellenőrzési rendszer- dokumentációkban leírt szabályokat, utasításokat a gyakorlatban betartják-e;
- hogy az előírt dokumentumok léteznek-e és igazolják-e a követelmények teljesülését;
- hogy rendelkeznek-e a megfelelő eszközökkel, berendezésekkel, amelyek szükségesek a megfelelő gyártásellenőrzési rendszer működtetéséhez;
- hogy a személyi feltételek adottak-e az üzemi gyártásellenőrzési rendszer megfelelő működtetéséhez;
- hogy a gyártó üzem rendelkezik-e a vonatkozó műszaki előírásnak megfelelő első típusvizsgálati, valamint az üzemi gyártásellenőrzés fenntartásához szükséges mintavételi és vizsgálati gyakoriságot szabályozó dokumentációval,
- hogy a gyártó az első típusvizsgálatban megadott teljesítménnyel bíró termék előállítására folyamatosan képes-e és ezt a vonatkozó műszaki előírásban megadott vizsgálatokkal és az azokhoz tartozó gyakorisággal ellenőrzik-e.

2.3.2 Ellenőrzési jelentés

A helyszíni vizsgálaton/szemlén a MM a szakmaspecifikus, termékszabványok követelményei alapján összeállított Ellenőrzési utasítások útmutatása szerint jár el. A feltett kérdésekre adott válaszok, igazoló dokumentumok alapján értékeli a tapasztaltakat. Az értékelés 4 fokozatú:

0	Nincs észrevétel	Nincs észrevétel
1	Észrevétel:	Azon nem-megfelelőség, mely nem befolyásolja az üzemi gyártásellenőrzés megfelelőségét, de helyesbítő intézkedést igényel, melynek határidejeként megadható a következő felülvizsgálat időpontja. A tanúsítvány / fenntartó határozat kiállítható.
2	Csekély nem-megfelelőség	Azon nem-megfelelőség, mely döntően nem befolyásolja az üzemi gyártásellenőrzés (ÜGYE) megfelelőségét vagy a termék teljesítményállandóságát egy limitált időn belül, maximum 3 hónap. Amennyiben a TI kevesebb, mint 6 db csekély nem-megfelelőséget tapasztal, abban az esetben a tanúsítvány / fenntartó határozat kiállítható; 6 db vagy ennél több esetén a helyesbítő intézkedés elvégzése és annak elfogadása után kerül kiállításra a tanúsítvány / fenntartó határozat.
3	Jelentős nem-megfelelőség	Olyan nem-megfelelőség, mely befolyásolja az üzemi gyártásellenőrzés (ÜGYE) működését és/vagy hatékonyságát, vagy a termék teljesítményállandóságának biztosítását úgy, hogy olyan termékeket gyártanak, amelyek nem felelnek meg a nyilatkozott teljesítménynek. A tanúsítvány visszavonásra kerül, amennyiben a helyesbítő intézkedés nem kerül bemutatásra és elfogadásra egy maximum 3 hónapos határidőn belül.

Az észrevételekről ellenőrzési jelentést vesz fel az észrevétel leírásával és értékelésével (1-2-3). Az észrevételek értékelése az alapvizsgálat esetében, azért fontos, hogy a tanúsított szervezet tisztában legyen a feltárt nem megfelelőségek súlyosságával.

Az ellenőrzési jelentés aláírásával a tanúsított szervezet képviselőjének nyilatkoznia kell a javítás módjáról és határidejéről.

Az ellenőrzés során, egy véletlenszerűen kiválasztott gyártási adag (egység) megfelelőségét igazoló – a teljes folyamatot lefedő – dokumentumokról a MM másolatot kér.

Az ellenőrzési jelentésen a MM, szükség esetén szakértő bevonásával az elvégzett hibajavítási tevékenységet igazolja és javaslatot tesz a tanúsítás megadására vagy elutasítására.

2.4 Átvizsgálás és döntés a tanúsításról:

Az ellenőrzési jelentést és a tanúsítási dokumentációt a MM a TIV elé terjeszti, aki az összes bizonyító dokumentum és a tanúsítás feltételeinek összevetése alapján átvizsgálja majd dönt a tanúsításról.

Amennyiben a TIV szakmai felkészültsége nem megfelelő, az adott eljárást független szakértő segítségével végzi az átvizsgálást. (Ez abban az esetben fordul elő, ha a TIV úgy ítéli meg, hogy nem tud dönten bizonyos konkrét kérdésekben.)

A döntés lehet a tanúsítás megadása, fenntartása, kiterjesztése, szűkítése, felfüggesztése vagy visszavonása.

Megadás, a tanúsítvány kiadása (csak alapvizsgálat esetén):

Amennyiben a 2.3.2. pontban leírtak teljesülnek, és a gyártásellenőrzésről készült feljegyzések alapján a gyártó felelősséggel nyilatkozhat a termék teljesítményéről, és a nem megfelelő termékek esetén végrehajtott/végrehajtandó intézkedések kizárják annak lehetőségét, hogy nem megfelelő termék kerül kiszállításra a TLI Zrt. TI kiadja adott rendszerhez tartozó tanúsítványt. A kiadásra kerülő tanúsítványok az 1.6 pontban megtalálhatók.

2.5 FELÜGYELETI ELJÁRÁS

A gyártó üzemi gyártásellenőrzési rendszerének rendszeres vagy rendkívüli ellenőrzése annak érdekében, hogy a gyártó folyamatosan megfeleljen azon követelményeknek, amelyek alapján tanúsítványt kapott.

2.5.1 Rendszeres felülvizsgálat

A TI évente minimum egy alkalommal teljes körű felügyeleti vizsgálatot tart a már tanúsítást nyert üzemben.

A TI a Tanúsítási Határozatban megadott teljesítmény állandóság következő ellenőrzési és értékelési határidejének lejárta előtt két hónappal értesíti a megrendelőt, hogy keresse a megbízott MM-öt a felülvizsgálati időpont egyeztetése céljából. A telefonon történt egyeztetés után a MM audittervet küld, amellyel az időpontot írásban is rögzítik.

A felülvizsgálaton a MM vagy szakértő a 2.3.1. pontban felsoroltakat ellenőrzi, és az eltéréseket a 2.3.2 pont táblázata szerint értékeli.

A feltárt észrevételek, nem-megfelelőségek értékelése alapján az alábbi határozatok hozhatók:

- 1-Észrevétel: Tanúsítás fenntartása
- 2-Csekély nem-megfelelőség: Tanúsítás fenntartása /Tanúsítás felfüggesztése
- 3-Jelentős nem-megfelelőség: Tanúsítás felfüggesztése / Tanúsítás visszavonása

2.5.2 Tanúsítvány fenntartásának feltételei:

- A gyártó folyamatosan fenntartja azokat a minőségbiztosítási állapotokat (illetve azok negatív irányban nem változhatnak), amelyeket a TI a tanúsítási eljárás (alapvizsgálat) folyamán ellenőrzött és megfelelőnek talált.
- A gyártó teljesíti az „Általános Szerződési Feltétel”-ek 4. pontjában rögzített kötelezettségeit.
- Amennyiben felügyeleti ellenőrzés/eljárás során a minősítő mérnök
 - kizárólag 6 darabnál kevesebb csekély nem-megfelelőségeket tár fel, a tanúsított szervezetnek maximum 3 hónapon belül el kell végeznie a hibajavítást, de addig a fenntartó határozat kiállítható.
 - kizárólag 6 db vagy ennél több csekély nem-megfelelőséget tár fel, a tanúsított szervezetnek 3 hónap áll a rendelkezésére, hogy a helyesbítést végrehajtsa. Ebben az esetben a fenntartó határozat kiállításának feltétele a mihamarabbi helyesbítések elvégzése.

2.5.3 Tanúsítvány felfüggesztése

A tanúsítás egy adott termékre való alkalmazhatósága korlátozott ideig felfüggeszthető, például az alábbi esetekben:

- ha a felügyelet során az üzemi gyártásellenőrzés nem felel meg a követelményeknek, de azonnali visszavonás nem szükséges,

- ha a tanúsítvány vagy a tanúsítási jel (amennyiben értelmezhető) helytelen használatát (pl. félrevezető a cég kiadványa) nem oldják meg a megfelelő visszavonásokkal;
- ha a tanúsítási rendszert vagy a TI eljárásait egyéb módon megsértették,
- panaszbejelentés esetén a panasz kivizsgálásának időtartamára az új „fenntartás”-ról vagy „visszavonás”-ról szóló határozat kiadásáig,
- a gyártó kéri a felfüggesztést;
- ha a TI és a Megrendelő kölcsönösen megállapodik egy korlátozott időre, például a termelés szüneteltetése miatt, vagy más okból.

2.5.4 Tanúsítvány visszavonása:

Tanúsítás visszavonásra kerül, ha:

- Ha bármilyen okból végzett ellenőrzési eljárás során olyan mértékű vagy jellegű nem-megfelelőséget észlel a TI munkatársa, amely ismétlődésével azt mutatja, hogy az üzem gyártásellenőrzés már nem képes a vonatkozó előírásnak megfelelni;
- A termék nem megfelelőségére vonatkozó panaszbejelentések ismétlődnek;
- Ha a megbízó súlyosan megsérti az ÁSZF-ben a rá vonatkozó kötelezettségeket;
- Ha a gyártó vagy a gyártásellenőrzési rendszerhez kapcsolódó termék gyártása megszűnik;
- A szerződés megszűnése vagy a gyártó általi felmondása esetén;
- A vonatkozó termékszabvány megváltozott, és a Megrendelő nem akarja, vagy nem tudja az új követelményeknek való megfelelést biztosítani.

A fenti esetekben TI határozatban tájékoztatja a Megrendelőt a visszavonásról, lehetőséget adva a hiányosság megszüntetésére.

Veszélyes termék esetén a visszavonás azonnali.

A TI arról is tájékoztatja a Megrendelőt, hogy a már legyártott termékekre használhatja-e a tanúsítási jelet, vagy a készleten levő termékekre is vonatkozik a visszavonás.

A tanúsítás visszavonásának tényét a Tanúsító Iroda a honlapján közzéteszi, és az illetékes hatóságokat értesíti.

2.5.5 Tanúsítás kiterjesztése

A tanúsítás kiterjesztésének feltételei:

- Megbízó új kérelmet nyújt be, megjelölve a kiterjesztés tárgyát (új termék, új gyártásellenőrzéssel). Ezesetben új tanúsítási eljárás lefolytatására van szükség a 2. pont szerint.
- Megbízó olyan változásról értesíti a TI-t, amely nem módosítja a korábbi tanúsítás lényegi elemeit, azaz sem a korábbi gyártásellenőrzés minőségügyi rendszerét, sem pedig a korábban tanúsított gyártásellenőrzés keretén belül gyártott termékek minőségét, hanem olyan új termékekre kíván teljesítmény nyilatkozatot kiadni, amelyek gyártása ugyanazon gyártásellenőrzési rendszerbe bevonható, és elegendő bizonyítékkal rendelkezik azok specifikációnak való megfelelőségéről is (beleértve azok típusvizsgálatának meglétét is). Ilyen lehet pl. ugyanazon termékcsalád egy új tagja.
- Ha az új tag vonatkozó szabványa megegyezik valamely, már korábbi tanúsításban szereplő taggal, akkor a kiterjesztés tárgyára vonatkozó tanúsítási eljárás összevonható a felügyeleti ellenőrzéssel, vagy soron kívüli tanúsítási eljárás folytatható le a kérelmező igényére csak az új elemek vizsgálati adataira vonatkozóan (pl. azonos aszfalttípus, de más D_{max} -ú keverék).

2.5.6 Tanúsítás szűkítése

A tanúsítás szűkítésének esetei:

- a.) Megbízó kérelmet nyújt be a tanúsítás szűkítésére. (pl. piaci okokból szűkíti a termékpalettát);
- b.) Ha az 2.5.4. pontban leírt „Tanúsítás visszavonása” részleges;
- c.) Panasz esetén történő kivizsgálás, vagy ha a felügyeleti ellenőrzés a kiadott tanúsítás tárgyának egy részére nem-megfelelőséget állapít meg (pl. egy termékcsoporthoz vagy annak valamely tagjainak jellemzői negatív irányban megváltoztak, vagy tönkrement egy gépsor, bizonytalan időre leállították, személyi feltétel hiánya valamely részre stb.), és a Megbízó nem tudta vállalni a hibák elhárítását, vagy a vállalt javításokat nem tudta teljesíteni.

2.5.7 Rendkívüli felülvizsgálat

A Megbízónak az alábbi bejelentési kötelezettségei vannak: (Általános szerződési feltételek 4. pont)

- I. Megbízó köteles 15 nappal megelőzően bejelenteni a TI-nak:
 - ha a gyártást más műszaki előírás alapján kívánja végezni;

- ha a gyártási módot vagy gyártási körülményeket megváltoztatni szándékozik;
- ha minőségügyi rendszerét módosítani kívánja;
- az érvényes tanúsítással rendelkező gyártómű áttelepülése esetén a gyártás befejezését.
(Az áttelepítést követően a TI rendkívüli felügyeleti eljárás keretében ellenőrzi, hogy az előírásoknak való megfelelés fennáll-e. Miután megbizonyosodott arról, hogy biztosítottak a működéshez szükséges feltételek, a tanúsítási státuszt érvénybe lépteti, melyről határozatot állít ki.)

II. Megbízó köteles 15 napon belül bejelenteni a TI-nak:

- ha a Megbízó szervezet jogutódlás nélkül megszűnik;
- ha a Megbízó szervezet átalakul (névváltozás, szervezeti forma). A bejelentéshez csatolni kell egy érvényes cégkivonatot. (Nem igényel rendkívüli felülvizsgálatot.)

III. Megbízó köteles 3 napon belül bejelenteni – a tanúsítás területére vonatkozó nem megfeleléssel kapcsolatos – bármilyen írásos reklamációt.

A TIV további részletes információkat kérhet a probléma/bejelentés részleteiről. A TIV a MM bevonásával megvizsgálja a bejelentett problémát, majd eldönti, hogy a bejelentett módosítások igényelnek-e rendkívüli felülvizsgálatot, vagy a felmerült problémát elég a rendszeres felülvizsgálat keretében megvizsgálni a 2.5 pont szerint. A TIV a döntésről levélben, e-mailben értesíti a gyártót.

Vevői panasz esetén mindenképpen rendkívüli felülvizsgálatot kell elrendelni.

Amennyiben szükség van rendkívüli felülvizsgálatra, akkor a minősítő mérnök bekéri a gyártótól a nem-megfelelésre vonatkozó hibajavító tevékenység dokumentumait átvizsgálásra. Az átvizsgálás alapján eldönti, hogy a gyártó által hozott intézkedések megfelelőek-e, vagy szükséges-e további intézkedés (pl. helyszíni szemle, független laboratórium minőségellenőrző vizsgálataira, stb.)

2.6 NYILVÁNTARTÁSA ÉS KÖZZÉTÉTELE

A TLI Zrt. Tanúsító Iroda által tanúsított szervezetek listája a cég hivatalos honlapján megtekinthető.

A nyilvántartás tartalmazza:

- a Kérelmező nevét, székhelyét;
- a termék nevét, típusát, termékszabványát;
- a tanúsítvány első kiállításának időpontját;
- a tanúsítvány érvényes változatának kiadási dátumát;
- a tanúsítvány sorszámát;
- érvényességi státuszát.

A nyilvántartás tartalmazza a korábban kiadott, de érvénytelenített tanúsítványok adatait is.

A tanúsítványok érvényességéről kérésre felvilágosítással szolgálunk.

A TI köteles megőrizni a tanúsítási eljáráshoz tartozó dokumentumokat a kiadott tanúsítvány érvényességi idejétől számított 10 évig, de 10 év elteltével TI nem köteles a tanúsítványról tájékoztatást adni.

3 A terméktanúsításra vonatkozó speciális előírások

A TLI TI terméktanúsítási kérelem esetén szintén a 2. fejezetben leírtak szerint jár el.

Az előzetes dokumentáció értékelésnél a TI a 2.2. szakaszban leírtakon túlmenően először teljesítmény értékelést végez, a vonatkozó műszaki előírásnak megfelelően, amely vagy a termék vizsgálatát jelenti a termékből vett minta alapján, vagy típusszámítást, táblázatba foglalt értékek, valamint a terméket leíró dokumentáció felülvizsgálatát.

Ezen kívül elvégzi a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálatát a 2.3. pontban leírtak szerint.

Ha a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata megfelelő eredménnyel zárul, és a terméktípus meghatározásra került, adott esetben a külső vizsgálatok, valamint a gyártó önellenőrző vizsgálatai eredményeinek értékelése alapján a TI kiadja a tanúsítványt.

4 A Megbízó jogai és kötelezettségei

A Megbízó jogait és kötelezettségeit az „Általános szerződési feltételek” 4. pontja tartalmazza.

5 Panaszkezelés

A fellebbezéseket, panaszokat az alábbiak szerint kezeljük (a TI Minőségirányítási Kézikönyvének E-03 jelű eljárási utasításának megfelelően):

Panaszt, fellebbezést, kifogást és bárminemű reklamációt írásban kell benyújtani. A TI írásban értesíti az panasztevőt, hogy benyújtott panaszát nyilvántartásba vette, és a továbbiakban tájékoztatja ügyének állásáról. A panasz beérkezésétől számított 30 napon belül a Vizsgáló Bizottság létrahozásával köteles kivizsgálni az ügyet.

A benyújtott iratnak egyértelműen meg kell jelölnie megjelölve a panasz tárgyát. Ennek függvényében kell kijelölni a panaszt, fellebbezést vizsgáló bizottság tagjait.

A fellebbezések, panaszok kezelésének területei:

A) Megrendelői panasz: a tanúsítási eljárásra vagy annak valamely elemére vonatkozik, beleértve a Tanúsító Iroda vezető döntését

B) Vevői panasz: a Tanúsító Iroda által, az üzemi gyártásellenőrzés során tanúsított termékre vonatkozik.

Olyan személyt (az irányítással foglalkozókat is ideértve), nem lehet a panasz vagy vita kivizsgálásával megbízni, aki részt vett a panasztevőnek, a gyártónak vagy a gyártóhoz kapcsolódó bármely szervezetnek a kereskedelmi, tervezési vagy tanácsadási munkájában.

Ezen kritérium betartásával, a panasz kivizsgálásával foglalkozó Vizsgáló Bizottságnak min. 2 főből kell állnia.

A Vizsgáló Bizottság személyi összetételére vagy a külső szakértő személyére a TI vezetője írásban javaslatot tesz a panaszosnaké. Amennyiben a fellebbező/panaszos a bizottság valamely tagja ellen kifogást emel, úgy új bizottsági tagot kell kijelölni. A panasz kivizsgálása csak a felülvizsgáló személy(ek)nek a panaszos által írásban rögzített elfogadó nyilatkozata után indulhat.

Jelen tájékoztató **2019. július 25**-én lép hatályba és új kiadásig érvényes.